

Muzeum Regionalne
w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 6/2018

Grzegorz Borowski, Krzysztof Kamiński

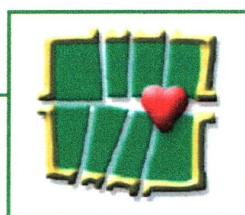
**SPRAWOZDANIE Z RATOWNICZYCH BADAŃ
ARCHEOLOGICZNYCH ZWIĄZANYCH Z WYMIANĄ
NAWIERZCHNI CHODNIKA PRZY ULICY IGNACEGO
DASZYŃSKIEGO W ŚRODZIE ŚLĄSKIEJ (dz. nr 76)**

(decyzja DWKZ nr 1696/2017 z dnia 24.07.2017 r.)

Sprawozdanie ma charakter ostateczny

Środa Śląska 2018 r.

© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

WSTĘP

W związku z wymianą nawierzchni chodnika przy ul. Ignacego Daszyńskiego w Środzie Śląskiej (dz. nr 76) Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej na zlecenie Gminy Środa Śląska przeprowadziło nadzór prac ziemnych i badania archeologiczne w obrębie w/w inwestycji (ryc. 1,2; fot. 1, 2).

Prace archeologiczne przeprowadzono w dniach 27.-28.11.2017 r. zgodnie z Decyzją nr 1696/2017 Pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych wydaną dnia 24.07.2017 r. przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu. Kierownikiem badań był dr Grzegorz Borowski z Muzeum Regionalnego w Środzie Śląskiej, a pracach wziął udział mgr Krzysztof Kamiński.

RYS HISTORYCZNY

Wymiana nawierzchni chodnika obejmowała niewielki fragment ulicy Ignacego Daszyńskiego położony na wschód od skrzyżowania z ulicą Jana Kilińskiego. Ulica Ignacego Daszyńskiego znajduje się w centrum Środy Śląskiej na północ od rynku (Placu Wolności). Biegnie ze wschodu na zachód mniej więcej w połowie odległości między Placem Wolności a kurtyną średniowiecznego obwodu murów obronnych. W średniowieczu ulica ta stanowiła najprawdopodobniej oś komunikacyjną ówczesnej dzielnicy żydowskiej. W niewielkiej odległości na zachód od miejsca wymiany chodnika w końcu lat 80-tych XX w. odkryto tzw. skarb średzki, w skład którego wchodziły między innymi klejnoty monarsze.

BADANIA ARCHEOLOGICZNE

Prace ziemne rozpoczęto od demontażu istniejącej nawierzchni chodnika, a następnie usunięto zalegające niżej nawarstwienia ziemne (fot. 1, 2, 3). Maksymalnie osiągnięto głębokość 40 cm od wcześniejszego poziomu chodnika. Pracami objęto łącznie dwa odcinki biegnące wzdłuż północnej krawędzi ulicy Ignacego Daszyńskiego. Odcinek zachodni, zlokalizowany w pobliżu skrzyżowania z ulicą Jana Kilińskiego przy posesjach nr 17 i 17 A,

miał długość około 80 m, a odcinek wschodni, przy posesji nr 21, około 33 m. Szerokość korytowania osiągała 1,8 m. W zakres prac wchodziło także wykonanie chodnika do wejść budynków stojących na wyżej wspomnianych posesjach.

Po usunięciu nadkładów ziemi zalegających pod wcześniejszą nawierzchnią, w spągu koryta stwierdzono występowanie nasypów niwelacyjnych powstałych podczas wcześniejszych prac związanych z obecni istniejącą jezdnią ulicy Ignacego Daszyńskiego oraz zasypy rowów infrastruktury technicznej. Zawierały one z brązowo-szarą spiaszczoną próchnicę z pojedynczymi grudami żółtego piasku, fragmentami cegieł i grudkami zaprawy wapiennej bądź cementowej. Nawarstwienia te powstały w końcu XX i na początku XXI w.. Nie osiągnięto poziomu naturalnych nawarstwień geologicznych.

W trakcie prac archeologicznych wykonano dokumentację fragmentu południowego profilu wykopu (ryc. 3, fot. 3). Wyróżniono w nim:

Profil 1 (południowy):

- 1) krawężnik granitowy o wysokości do 20 cm,
- 2) podsyp niwelacyjny pod krawężnik złożony z żółtego drobnoziarnistego piasku o grubości do 6 cm,
- 3) zalegającą niżej, aż do dna wykopu, warstwę brązowo-szarej spiaszczonej próchnicy z pojedynczymi grudami żółtego piasku i fragmentami cegieł.

W trakcie prac archeologicznych nie pozyskano zabytków ruchomych.

WNIOSKI

Prace ziemne związane z wymianą nawierzchni chodnika przy ul. Ignacego Daszyńskiego w Środzie Śląskiej (dz. nr 76) nie naruszały archeologicznej substancji zabytkowej. Nie pozyskano także zabytków ruchomych. W spągu wykonanych wykopów występowały nawarstwienia związane z pracami budowlanymi z końca XX i XXI wieku.

Środa Śląska

ul. Ignacego Daszyńskiego

dz. nr 76

wymiana nawierzchni chodnika

DZIENNIK BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH

27/11/2017

Usuwanie wcześniejszego chodnika i wykonanie korytowania zachodniej części obszaru objętego inwestycją (rejon posesji nr 17, 17A). Maksymalna osiągnięta głębokość wynosiła 38 cm od wcześniejszego poziomu chodnika. Rozpoczęto instalację krawężników.

28/11/2017

Zakończenie usuwania wcześniejszego chodnika oraz korytowania pod nową nawierzchnię. Prace prowadzono we wschodniej części inwestycji (rejon posesji nr 21).

Zakończenie prac archeologicznych.

SPIS RYCIN

Ryc. 1) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Lokalizacja inwestycji na planie miasta (kolor czerwony)

Ryc. 2) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Wykopy inwestycyjne na planie w skali 1:1000 (kolor czerwony) z lokalizacją dokumentowanego profilu

Ryc. 3) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Fragment południowego profilu wykopu (opis nawarstwień w tekście)

SPIS FOTOGRAFII

Fot. 1) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Widok zachodniej części wykopów. Widok z południowego-zachodu

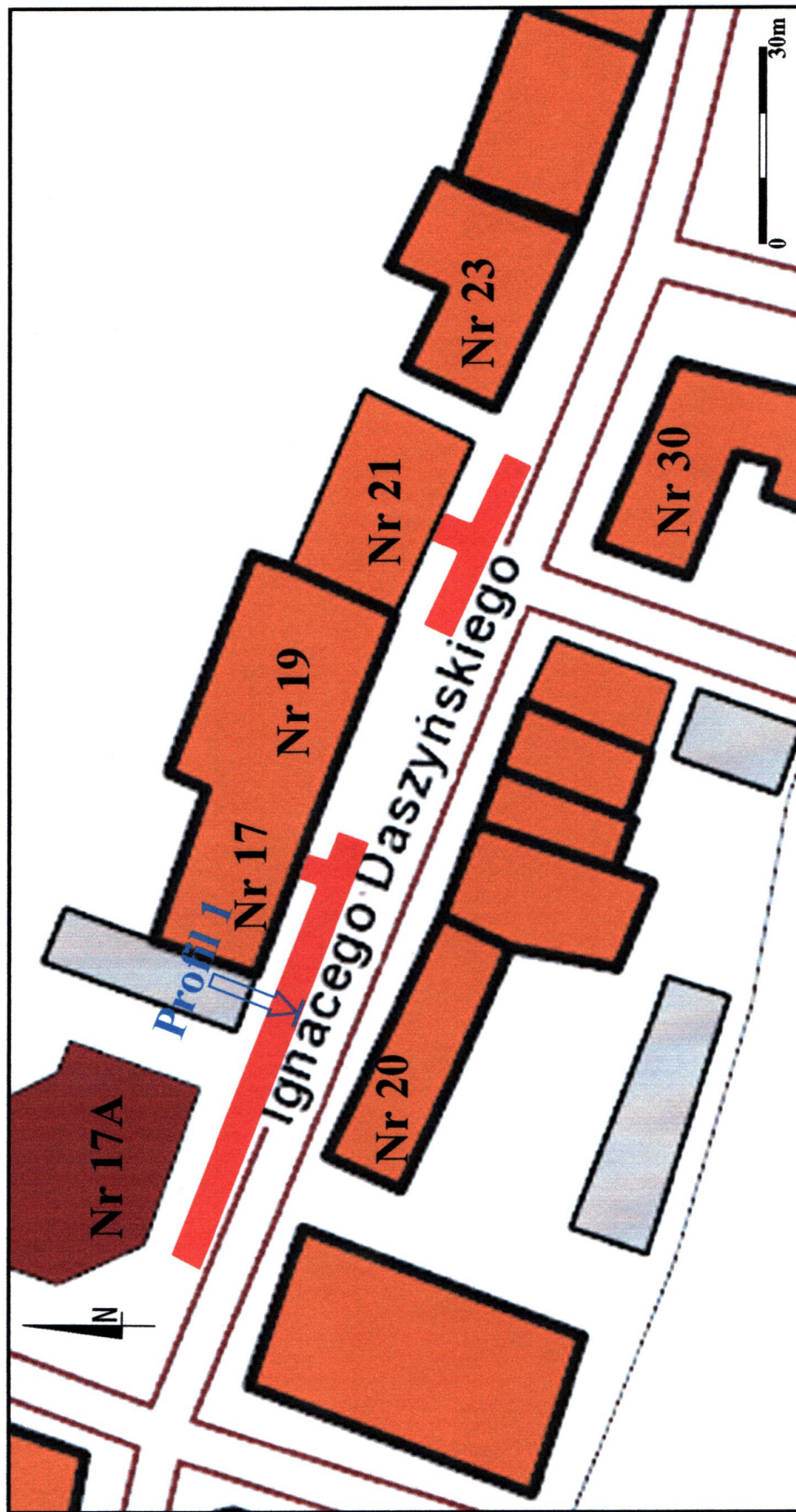
Fot. 2) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Widok wschodniej części wykopów. Widok z południowego-wschodu

Fot. 3) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Widok spągu wykopu wraz z widokiem profilu południowego. Widok z zachodu

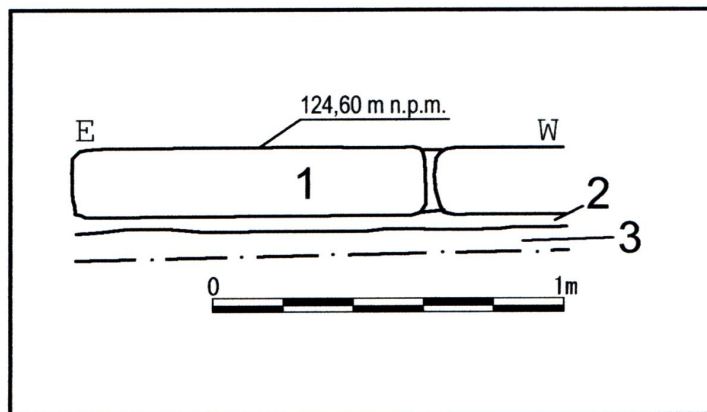
RYCINY

Ryc. 1) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Lokalizacja inwestycji na planie miasta (kolor czerwony)

Ryc. 2) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Wykopy inwestycyjne na planie w skali 1:1000 (kolor czerwony) z lokalizacją dokumentowanego profilu

Ryc. 3) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Fragment południowego profilu wykopu (opis nawarstwień w tekście)

FOTOGRAFIE

Fot. 1) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Widok zachodniej części wykopów. Widok z południowego-zachodu

Fot. 2) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Widok wschodniej części wykopów. Widok z południowego-wschodu

Fot. 3) Środa Śląska ul. Daszyńskiego dz. nr 76. Widok spągu wykopu wraz z widokiem profilu południowego. Widok z zachodu